

31989L0665

1989 12 30

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 395/33

TARYBOS DIREKTYVA

1989 m. gruodžio 21 d.

dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su peržiūros procedūrų taikymu sudarant viešojo prekių pirkimo ir viešojo darbų pirkimo sutartis, derinimo

(89/665/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonominio ir socialinio komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi Bendrijos direktyvos dėl viešųjų pirkimų, konkrečiai 1971 m. liepos 26 d. Tarybos Direktyva 71/305/EEB dėl viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽⁴⁾ su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 89/440/EEB ⁽⁵⁾, ir 1976 m. gruodžio 21 d. Tarybos Direktyva 77/62/EEB dėl viešojo prekių pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽⁶⁾ su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 88/295/EEB ⁽⁷⁾, neturi jokių konkrečių nuostatų, užtikrinančių veiksmingą jų taikymą;

kadangi nacionaliniu ir Bendrijos lygiu galiojantys principai, užtikrinantys šių direktyvų taikymą, ne visuomet yra pakankami, norint užtikrinti, kad būtų laikomasi atitinkamų Bendrijos nuostatų, ypač toje stadijoje, kur galima atitaisyti įvykusius pažeidimus;

kadangi Bendrijos konkurencijai skverbiantis į viešųjų pirkimų sritį būtina gerokai padidinti skaidrumo ir nediskriminavimo garantijas; kadangi tam, kad būtų pasiekta apčiuopiamų rezultatų, reikalingos veiksmingos ir neatidėliotinos teisių gynimo priemonės, taikytinos Bendrijos teisės viešųjų pirkimų srityje arba nacionalinių šių teisę įgyvendinančių taisyklių pažeidimo atveju;

kadangi veiksmingų priemonių nebuvimas arba esančių priemonių nepakankamumas tam tikrose valstybėse narėse sulauko Bendrijos įmonės nuo paraiškų dalyvauti konkurse pateikimo

valstybėje narėje, kurioje yra įsikūrusi perkančioji organizacija; kadangi dėl šios priežasties valstybė narė privalo ištaisyti padėtį;

kadangi todėl, kad viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo procedūros trunka taip trumpai, kompetentingos peržiūros institucijos privalo, be kita ko, turėti įgaliojimus imtis tarpinių priemonių, skirtų sustabdyti tokią procedūrą arba bet kokių sprendimų, kuriuos priėmė perkančioji organizacija, įgyvendinimą; kadangi procedūrų trumpa trukmė reiškia, kad pirmiau minėtų pažeidimų klausimas turi būti sprendžiamas nedelsiant;

kadangi būtina užtikrinti, kad visose valstybėse narėse egzistuotų deramos procedūros, leidžiančios anuliuoti neteisėtai priimtus sprendimus ir atlyginti asmenims, kuriems toks pažeidimas atnešė žalą;

kadangi tais atvejais, kai įmonės nereikalauja peržiūros, tam tikri pažeidimai gali likti neatitaisyti, jei nebus atitinkamo veikiančio mechanizmo;

kadangi atitinkamai, kai Komisija mano, jog kontrakto sudarymo procedūros metu buvo įvykdytas aiškus ir neabejotinas pažeidimas, ji turi būti pajėgi atkreipti į tai valstybės narės atsakingų institucijų ir perkančiosios organizacijos dėmesį, kad būtų imtasi deramų žingsnių skubiai atitaisyti bet kokią įtariamą pažeidimą;

kadangi šios Direktyvos nuostatų taikymas praktikoje turi būti iš naujo apsvarstytas per ketverius metus nuo jos įgyvendinimo, remiantis informacija, kurią pateikia valstybės narės apie nacionalinių peržiūros procedūrų funkcionavimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad sutarčių sudarymo procedūrų, kurioms taikomos Direktyvos 71/305/EEB ir 77/62/EEB, atžvilgiu perkančiosios organizacijos priimti sprendimai galėtų būti veiksmingai ir, svarbiausia, kaip galima greičiau apsvarstyti iš naujo pagal tolesniuose straipsniuose, ir ypač 2 straipsnio 7 dalyje nurodytas sąlygas todėl, kad tokie sprendimai pažeidė Bendrijos teisę dėl viešųjų pirkimų arba nacionalines tą teisę įgyvendinančias taisykles.

⁽¹⁾ OL C 230, 1987 8 28, p. 6 ir OL C 15, 1989 1 19, p. 8.

⁽²⁾ OL C 167, 1988 6 27, p. 77 ir OL C 323, 1989 12 27.

⁽³⁾ OL C 347, 1987 12 22, p. 23.

⁽⁴⁾ OL L 185, 1971 8 16, p. 5.

⁽⁵⁾ OL L 210, 1989 7 21, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 13, 1977 1 15, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 127, 1988 5 20, p. 1.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nebūtų diskriminuojamos įmonės, teigiančios, kad sutarčių sudarymo procedūros metu jos patyrė žalą dėl šioje Direktyvoje numatytų skirtumų tarp Bendrijos teisę įgyvendinančių nacionalinių taisyklių bei kitų nacionalinių taisyklių.

3. Valstybės narės užtikrina, kad remiantis išsamiais taisyklėmis, kurias gali nustatyti valstybės narės, būtų įmanoma taikyti peržiūros procedūras bent jau kiekvienam suinteresuotam asmeniui, kuris nori arba norėjo, kad su juo būtų sudaryta tam tikra viešojo prekių pirkimo arba viešojo darbų pirkimo sutartis ir kuris dėl tariamo pažeidimo rizikavo ar rizikuoja patirti žalą. Visų pirma valstybės narės gali reikalauti, kad peržiūros siekiantis asmuo iš anksto informuotų perkančiąją organizaciją apie tariamą pažeidimą ir apie savo ketinimą reikalauti peržiūros.

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad dėl 1 straipsnyje nurodytos peržiūros procedūros vykdomos priemonės apimtų nuostatas dėl įgaliojimų:

- a) kuo anksčiau imtis tarpinių priemonių, kuriomis siekiama atitaisyti tariamą konkrečių interesų pažeidimą arba užkirsti kelią jų tolesniam pažeidimui, įskaitant priemones sustabdyti arba užtikrinti viešųjų pirkimų sutarties sudarymo procedūros ar bet kurio sprendimo, kurį priėmė perkančioji organizacija, įgyvendinimo sustabdymą;
- b) anuliuoti arba užtikrinti neteisėtai priimtų sprendimų anuliavimą, įskaitant diskriminuojančių techninių, ekonominių ar finansinių specifikacijų, nurodytų konkurso skelbime, sutarties dokumentuose arba bet kuriuose su sutarties sudarymo procedūra susijusiuose dokumentuose, pašalinimą;
- c) priteisti atlyginti nuostolius tokį pažeidimą patyrusiems asmenims.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti įgaliojimai gali būti suteikti atskiroms institucijoms, atsakingoms už skirtingus peržiūros procedūros aspektus.

3. Pačiose peržiūros procedūrose neprivalo būti automatiško sustabdymo poveikio sutarties sudarymo procedūrai, su kuria jos susijusios.

4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad svarstydamas, ar įsakyti taikyti tarpines priemones atsakinga institucija gali atsižvelgti į galimas tų priemonių pasekmes visiems suinteresuotiems asmenims, kuriems gali būti padaryta žala, taip pat ir viešiesiems interesams, ir gali nuspręsti netaikyti tokių priemonių ten, kur jų neigiamos

pasekmės viršytų teigiamas. Sprendimas netaikyti tarpinių priemonių neturi įtakos visoms kitoms asmens, prašančio taikyti tokias priemones, pretenzijoms.

5. Valstybės narės gali numatyti, kad jeigu reikalaujama atlyginti nuostolius dėl to, kad sprendimas buvo priimtas neteisėtai, tokį ginčytiną sprendimą pirmiausia turi anuliuoti reikiamus įgaliojimus turinti institucija.

6. Šio straipsnio 1 dalyje minimų įgaliojimų panaudojimą su konkurso nugalėtoju pasirašytos sutarties atžvilgiu lemia nacionalinės teisės aktai.

Be to, išskyrus atvejus, kai sprendimas turi būti anuliuotas dar prieš žalos atlyginimą, valstybė narė gali numatyti, kad pasirašius kontraktą po jo suteikimo institucijos, atsakingos už peržiūros procedūras, įgaliojimai apribojami žalos atlyginimu visiems dėl pažeidimo nukentėjusiems asmenims.

7. Valstybės narės užtikrina, kad sprendimai, kuriuos priima už peržiūros procedūras atsakingos institucijos, būtų veiksmingai įgyvendinami.

8. Tais atvejais, kai už peržiūros procedūras atsakingos institucijos nėra teisminės, jos visada pateikia raštišką savo sprendimo paaiškinimą. Be to, tokiu atveju turi būti numatytos atitinkamos nuostatos, garantuojančios procedūras, kurių dėka visoms tariamai neteisėtoms priemonėms, kurių ėmėsi peržiūros institucija, arba visiems tariamiems jai suteiktų įgaliojimų panaudojimo trūkumams būtų taikomas nagrinėjimas teisme arba kokioje kitoje institucijoje, kuri laikoma teismu kaip apibrėžta EEB Sutarties 177 straipsnyje ir kuri nepriklauso nei nuo perkančiosios organizacijos, nei nuo peržiūros institucijų.

Tokios nepriklausomos institucijos nariai skiriami ir atleidžiami iš pareigų taikant tuos pačius reikalavimus, kaip ir teisėjams, kiek tai liečia už jų skyrimą, jų kadenciją ir jų atleidimą atsakingą instituciją. Bent jau šios nepriklausomos institucijos pirmininkas privalo turėti tokią pačią juridinę ir profesinę kvalifikaciją kaip ir teisėjai. Ši nepriklausoma institucija priima savo sprendimus pagal tokią tvarką, kai išklausomos abi pusės, o priimti sprendimai kiekvienos valstybės narės nustatytu būdu yra teisiškai įpareigojantys.

3 straipsnis

1. Komisija gali taikyti procedūrą, kurią numato šis straipsnis, kai iki pasirašant sutartį ji mano, jog sutarties sudarymo procedūros, kuriai taikomos direktyvos 71/305/EEB ir 77/62/EEB, metu buvo aiškiai ir neabejotinai pažeistos Bendrijos nuostatos viešųjų pirkimų srityje.

2. Komisija informuoja valstybę narę ir perkančiąją organizaciją apie priežastis, pastūmėjusias ją padaryti išvadą, kad įvyko aiškus ir neabejotinas pažeidimas, ir prašyti jį atitaisyti.

3. Per 21 dieną nuo 2 dalyje minimo pranešimo gavimo atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai:

- a) patvirtinimą, kad pažeidimas atitaisytas arba
- b) argumentuotą paaiškinimą, kodėl nebuvo padaryta jokių atitaisymų, arba
- c) informaciją apie tai, kad sutarties sudarymo procedūrą sustabdė perkančioji organizacija savo pačios iniciatyva arba vadovaudamasi 2 straipsnio 1 dalies a punkte numatytais įgaliojimais.

4. Argumentuotas paaiškinimas, kaip numatyta 3 dalies b punkte, šalia kitų dalykų gali remtis tuo faktu, kad tariamas pažeidimas jau yra teisminės ar kitokios peržiūros proceso objektas, arba kad jis yra iš naujo svarstomas, kaip numatyta 2 straipsnio 8 dalyje. Tokiu atveju, kai tik paaiškėja tokio proceso rezultatai, valstybė narė informuoja Komisiją.

5. Tais atvejais, kai buvo pateikta informacija, kad sutarties sudarymo procedūra buvo sustabdyta, kaip tai numatyta 3 dalies c punkte, valstybė narė informuoja Komisiją, kai sustabdytas yra atšaukiamas arba kai pradedama kita sutarties sudarymo procedūra, visiškai arba iš dalies susijusi su tuo pačiu objektu. Tokia informacija privalo patvirtinti, kad tariamas pažeidimas yra atitaisytas, arba pateikti argumentuotą paaiškinimą, kodėl nebuvo imtasi jokio atitaisymo.

4 straipsnis

1. Ne vėliau kaip per ketverius metus po šios direktyvos įgyvendinimo Komisija, konsultuodamasi su Viešojo pirkimo sutarčių

patariamuoju komitetu, iš naujo apsversto tai, kaip buvo įgyvendintos šios direktyvos nuostatos ir, jei tai būtina, pateikia pasiūlymus dėl pataisų.

2. Ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 1 dieną valstybės narės pateikia Komisijai informaciją apie savo nacionalinių peržiūros procedūrų veikimą per praėjusius kalendorinius metus. Tokios informacijos pobūdį nustato Komisija, konsultuodamasi su Viešojo pirkimo sutarčių patariamuoju komitetu.

5 straipsnis

Valstybės narės patvirtina priemones, kurios, įsigaliojusios iki 1991 m. gruodžio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų tekstus.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1989 m. gruodžio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

É. CRESSON